

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie Veiligheid & Justitie
T.a.v. mevrouw drs. L. Ypma, voorzitter
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

datum	: 13 juli 2015	contact	: Drs. Tessa Maas
uw brief van	:	e-mail	: t.maas@knb.nl
uw kenmerk	:	telefoon	: +31 6 31 63 89 68
ons kenmerk	: 3407/TM		
betreft	: Inbreng Wet bescherming erfgenamen tegen schulden (34 224)		

Geachte mevrouw Ypma,

Tot 3 september a.s. hebben de leden van de Commissie V&J de gelegenheid om te reageren op de Wet bescherming erfgenamen tegen schulden (34 224). Het notariaat vertegenwoordigt een beroepsgroep die de afwikkeling van nalatenschappen als kernwerkzaamheid heeft en vanuit die expertise geven de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en de Vereniging van Estate Planners in het Notariaat (EPN) u graag onze visie op het wetsvoorstel.

Het wetsvoorstel bevat meerdere verbeteringen ten opzichte van het vorige voorstel, dat door het ministerie van V&J begin 2014 aan de KNB ter consultatie werd voorgelegd.

Met name de aanscherping van de zogenaamde aanvaardingsfictie (de wijziging van artikel 192, lid 1 BW), zien wij als sterke verbetering ten opzichte van het eerdere voorstel. In het nieuwe artikel worden de 'beschikkingshandelingen' die leiden tot zuivere aanvaarding van een nalatenschap duidelijk omschreven. Voortaan is alleen sprake van zuivere aanvaarding als een erfgenaam goederen uit de nalatenschap verkoopt of bezwaart (een schuld creëren, bijvoorbeeld een hypotheek afsluiten op de woning in de nalatenschap). Het meenemen van een familiefotoalbum of het opruimen van de woning en het opslaan van de inboedel is geen daad van aanvaarding meer, wat in het verleden wel zo was. Ook is er geen sprake van een zuivere aanvaarding als de erfgenaam een inboedel zonder waarde meegeeft aan de kringloop. Een punt dat nog verduidelijking behoeft, is de rol van de executeur. Kan (verkeerd) handelen van de executeur ook worden toegerekend aan de erfgenamen?

Het verheugt ons dat hiermee tegemoet is gekomen aan onze kritiek dat er in het voorontwerp van het wetsvoorstel geen oplossing was voor het probleem van de aanvaardingsfictie. Hierdoor was het mogelijk dat erfgenamen onbewust een erfenis zuiver hadden aanvaard. Door de beperking van de aanvaardingsfictie in het huidige wetsvoorstel zullen erfgenamen niet meer onbewust een nalatenschap aanvaarden.

De KNB en de EPN zijn voorstander van de beschermingsregeling voor erfgenamen zoals opgenomen in het wetsvoorstel: als erfgenamen na zuivere aanvaarding van de

nalatenschap een onverwachte schuld tegenkomen, kunnen zij binnen drie maanden naar de kantonrechter gaan om de nalatenschap alsnog beneficiair te aanvaarden.

Wij wijzen er echter op, dat deze beschermingsregeling geen wondermiddel is dat voor erfgenamen alle problemen oplost. Voordat een rechter een onverwachte schuld als zodanig kwalificeert heeft de erfgenaam een verregaande onderzoeksplicht en moet hij te goeder trouw zijn. Zoals het wetsvoorstel aangeeft zullen de meeste schulden van de erflater niet als een onverwachte schuld kunnen worden aangemerkt: slechts in uitzonderingssituaties zal sprake zijn van een schuld waarvan gezegd kan worden dat een erfgenaam deze redelijkerwijs niet kon kennen. De in de Memorie van Toelichting genoemde vordering uit onrechtmatige daad van de erflater, bijvoorbeeld een vordering uit een toegebrachte schade, is een mooi voorbeeld van een onverwachte schuld.

De schulden als gevolg van het overlijden van een eerdere partner is een punt dat in het huidige voorstel nog onderbelicht blijft. Met name bij het bestaan van niet-uitgekeerde kindsdelen of legitieme porties in een nalatenschap zal vrijwel nooit sprake (kunnen) zijn van een onverwachte schuld.

Het blijft erg belangrijk dat het publiek goed op de hoogte is van de regels rondom erfenissen. Dit is een gezamenlijke taak van notariaat en overheid, omdat een erfgenaam niet altijd direct na het overlijden van dat familielid contact heeft met een notaris. Om die reden zou de overheid moeten voorzien in algemene voorlichting. De KNB heeft al op verschillende manieren de voorlichting over nalatenschappen toegespitst en uitgebreid. Zo heeft de KNB de brochure "Een erfenis, wat nu" en de website www.notaris.nl aangepast. Duidelijk is beschreven wat de risico's van aanvaarding zijn en welke mogelijkheden een erfgenaam heeft als de erfenis niet gewild is. Verder heeft de KNB de samenwerking met de uitvaartbranche gezocht. De uitvaartondernemer komt immers direct na een overlijden thuis bij de erfgenamen. In diverse uitvaartmedia is gewezen op de mogelijkheid van beneficiair aanvaarden.

Tot slot zijn de KNB en de EPN blij met het voorstel om de verplichte publicaties in nieuwsbladen van o.a. de benoeming van de vereffenaar, te laten vervallen. Deze publicaties zijn niet functioneel en het vervallen van de verplichting levert de erfgenaam van een beneficiair aanvaarde nalatenschap een aanzienlijke kostenbesparing op bij de afwikkeling van de nalatenschap.

Wij hopen dat de leden van de Commissie onze overwegingen mee kunnen nemen in hun inbreng. Mochten er nog vragen zijn, dan horen we dat natuurlijk graag.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J.H. Oomen', written in a cursive style.

mr. J.H. Oomen
voorzitter KNB

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'G.H.E. Bergman-Klaasen', written in a cursive style.

mr. G.H.E. Bergman-Klaasen
voorzitter EPN